

Warszawa, dnia 25 lipca 2024 r.

Poz. 1117

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾**

z dnia 22 lipca 2024 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1308), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 lipca 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz. U. poz. 1345).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2–4 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 lipca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz. U. poz. 1345), które stanowią:

„§ 2. Biblioteki, o których mowa w § 1 pkt 2, dokonają czynności, o których mowa w § 4–6 rozporządzenia zmienianego w § 1, w terminie do dnia 31 grudnia 2025 r.

§ 3. Biblioteki, o których mowa w § 1 pkt 2, dokonają czynności, o których mowa w § 7 ust. 1 i § 8 rozporządzenia zmienianego w § 1, w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *H. Wróblewska*

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 740).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 lipca 2024 r. (Dz. U. poz. 1117)

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾**

z dnia 4 lipca 2012 r.

w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kryteria zaliczania zbiorów bibliotek do narodowego zasobu bibliotecznego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, zwanego dalej „narodowym zasobem”;
- 2) wykaz bibliotek, które posiadają zbiory zaliczane do narodowego zasobu;
- 3) organizację narodowego zasobu;
- 4) zasady i zakres szczególnej ochrony narodowego zasobu.

§ 2. Do narodowego zasobu są zaliczane zbiory biblioteki mające wyjątkową wartość i znaczenie dla dziedzictwa narodowego, które są unikatowe i spełniają co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- 1) posiadają wartość historyczną;
- 2) posiadają wartość dla nauki;
- 3) posiadają wartość dla kultury;
- 4) posiadają wartość artystyczną.

§ 3. Wykaz bibliotek, które posiadają zbiory zaliczane do narodowego zasobu, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. W przypadku gdy zbiory biblioteki tylko w części są zaliczane do narodowego zasobu, część tę wyodrębnia się ze zbiorów biblioteki.

§ 5. Narodowy zasób dzieli się na następujące kategorie:

- 1) rysunki wykonane dowolną techniką i na dowolnym materiale, których wartość wynosi:
 - a) 12 000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 12 000 zł;
- 2) grafiki i matryce do ich wykonania oraz plakaty, których wartość wynosi:
 - a) 16 000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 16 000 zł;
- 3) fotografie, filmy oraz ich negatywy, których wartość wynosi:
 - a) 6000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 6000 zł;
- 4) rękopisy, których wartość wynosi:
 - a) 4000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 4000 zł;

¹⁾ Na dzień ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego kieruje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 740).

- 5) publikacje, których wartość wynosi:
 - a) 6000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 6000 zł;
- 6) kolekcje biblioteczne, których wartość wynosi:
 - a) 16 000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 16 000 zł;
- 7) inne materiały biblioteczne, niewymienione w pkt 1–6, których wartość wynosi:
 - a) 16 000 zł albo więcej,
 - b) mniej niż 16 000 zł.

§ 6. 1. Zbiór zaliczany do narodowego zasobu jest ujęty w ewidencji elektronicznej.

2. Do prowadzenia ewidencji elektronicznej stosuje się przepisy dotyczące szczegółowej i sumarycznej ewidencji wpływów oraz szczegółowej i sumarycznej ewidencji ubytków, określone w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. poz. 1283).

§ 7. 1. Biblioteka, która posiada zbiory zaliczane do narodowego zasobu, sporządza plan ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu.

2. Plan ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu zawiera określenie:

- 1) ewentualnych zagrożeń zasobu oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia;
- 2) zadań i obowiązków osób realizujących w danej jednostce organizacyjnej zadania z zakresu ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu;
- 3) zasobów ludzkich i technicznych oraz środków, niezbędnych do ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu;
- 4) organizacji ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego regionu kraju i obiektu lub grupy obiektów, w tym obiektu zabytkowego, w którym są gromadzone zbiory zaliczane do narodowego zasobu;
- 5) wewnętrznych procedur realizacji zadań z zakresu ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu;
- 6) działań na wypadek wystąpienia zagrożenia zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu albo sytuacji kryzysowych, w tym:
 - a) sposobu monitorowania zagrożeń,
 - b) trybu uruchamiania zasobów i środków, o których mowa w pkt 3,
 - c) procedur reagowania, określających sposób realizacji działań,
 - d) współdziałania między podmiotami realizującymi działania, w tym ich łączności;
- 7) organizacji systemu monitorowania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania o zagrożeniu;
- 8) organizacji ewakuacji osób i ewakuacji całości albo przemieszczenia narażonej na uszkodzenia lub zniszczenie części zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu z obszarów zagrożonych;
- 9) sposobu oraz trybu oceniania i dokumentowania strat poniesionych w zbiorach zaliczonych do narodowego zasobu w wyniku wystąpienia zagrożenia albo sytuacji kryzysowej.

3. Do planu ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu dołącza się wykaz umów i porozumień związanych z realizacją zadań oraz działań określonych w planie ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu.

4. Plan ochrony zbiorów zaliczanych do narodowego zasobu podlega wdrożeniu i corocznej aktualizacji, wykonywanej do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

§ 8. Narodowy zasób podlega szczególnej ochronie polegającej na zapewnieniu bezpiecznych dla danego rodzaju materiałów bibliotecznych warunków w zakresie:

- 1) przechowywania,
- 2) kopiowania i utrwalania na informatycznych nośnikach danych,
- 3) udostępniania w celach naukowych albo ekspozycyjnych

– które nie spowodują pogorszenia stanu ich zachowania lub uniemożliwią ich zniszczenie lub kradzież.

§ 9. Środki na wprowadzenie oraz utrzymanie szczególnej ochrony, określonej w § 7 ust. 1 i § 8, zapewnia organizator biblioteki, o którym mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach.

§ 10. Biblioteka, której zbiory są zaliczane do narodowego zasobu w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, dokona czynności, o których mowa w:

- 1) § 4–6, w terminie do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- 2) § 7 ust. 1 i § 8, w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia^{2), 3)}

²⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 11 lipca 2012 r.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu bibliotek, których zbiory tworzą narodowy zasób biblioteczny, określenia organizacji tego zasobu oraz zasad i zakresu jego szczególnej ochrony (Dz. U. poz. 955 oraz z 2009 r. poz. 356), które utraciło moc z dniem 2 lipca 2012 r. na podstawie art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1230).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 lipca 2012 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1117)

WYKAZ BIBLIOTEK, KTÓRE POSIADAJĄ ZBIORY ZALICZANE DO NARODOWEGO ZASOBU BIBLIOTECZNEGO

- 1) Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
- 2) Biblioteka Narodowa w Warszawie
- 3) Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida w Elblągu
- 4) Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
- 5) Biblioteka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- 6) Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
- 7) Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach
- 8) Biblioteka Śląska w Katowicach
- 9)⁴⁾ Centralna Biblioteka Rolnicza Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi Oddział w Puławach
- 10) Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie
- 11) Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu
- 12) Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu
- 13) Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II
- 14)⁵⁾ Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie
- 15)⁵⁾ Polska Akademia Nauk Biblioteka Gdańska

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 lipca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz. U. poz. 1345), które weszło w życie z dniem 29 lipca 2023 r.

⁵⁾ Dodana przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.